

Yulanın macəraları

Kiçik yaşlı uşaqlar üçün

Sevinc ELSEVƏR

Anasının Yula adı verdiyi kiçik parabüzən yamyaşıl və böyük bağda ailəsiylə şad-xürrəm yaşayırdı. O, çox gözəl idi. Qırmızı qanadlarının üstündə qara, zərif xallar vardı.

Yulagil bağın dərinliyində hündür, yamyaşıl tut ağacının budaqları arasında özlərinə yurd-yuva qurmuşdular.

Balaca parabüzən hər səhər üstündə yatdığı yarpaq şəhlənəndə yuxudan oyanardı. O, gözlərini qamaşdıran günəşin şəfəqlərinə gülümsəyər və bir yarpaqdan o birinə hoppanaraq bacı-qardaşlarının dalınca yem axtarmağa yollanardı.

Yula və dostları ağaclara ziyan vuran həşəratlarla qidalanırdılar. Ona görə də, ağaclar da parabüzənləri çox sevirdilər. Bəs nə?! Yula tut ağacını sevdiyi kimi, tut ağacı da Yulagili sevirdi, dəyər verirdi. Güclü külək esəndə, yağış yağanda tut ağacı Yulanı yarpaqlarının arasında gizləyir, onu təhlükəli quşlardan qoruyurdu.

Yula tutun budaqlarıyla yuxarı-aşağı gedib-gələr, bütün günü əlləşərdi. Tut ağacı Yulanın nəhəng dünyası idi. Balaca parabüzən yarpaqları arasında dünyaya göz açdığı tut ağacından başqa dünya tanımırdı. O, bu dünyada tamamilə xoşbəxt idi. Başqa bir arzusu, xəyali da yox idi. Yula başqa dünyalar haqqında xəyal belə qurmurdu.

Ancaq bir yay səhərində Yulanın həyatı dəyişdi. Həmin səhər Yulanı şəh damcılara, günəşin al şəfəqləri oyatmadı.

Tut ağacı var gücüylə silkələnirdi. Sanki yer-göy lərzəyə gəlmişdi. Yula var gücüylə yarpaqdan yapışdı. Ancaq çox tab getirə bilmədi. O, əvvəlcə bir yarpaqdan digər yarpağın üzərinə sürüşüb düşdü. Sonra bir meyvədən digər meyvənin, bir budaqdan digər budağın üzərinə.

Nəhayət, gözünü açanda özünü lap aşağıda, yerdə gördü. Tut ağacı çox uzaqda, lap yuxarılarda qalmışdı. Yula istədi ki, qanad açıb uçsun, təzədən ağacın budaqlarına qonsun. Sonra bacı-qardaşlarını, anasını tapsın. Ancaq üzərinə düşdüğü böyük palazı qamarlayıb götürdülər. Yula tut ağacından çırpılan meyvələrin arasında qaldı. Ha çabaladı, ha çırpındı, bir faydası olmadı. Palazı möhkəm bükələmişdilər, Yulanın qaçacaq yeri yox idi. Həm də elə qaranlıq idi ki, gözü görmürdü. Yula gözləməyi seçdi. Fi-

Gözünü açanda özünü lap aşağıda, yerdə gördü. Tut ağacı çox uzaqda, lap yuxarılarda qalmışdı. Yula istədi ki, qanad açıb uçsun, təzədən ağacın budaqlarına qonsun. Sonra bacı-qardaşlarını, anasını tapsın. Ancaq üzərinə düşdüğü böyük palazı qamarlayıb götürdülər. Yula tut ağacından çırpılan meyvələrin arasında qaldı.

kirləşdi ki, yəqin bütün bunların bir sonu olacaq, palazı açacaq, Yula qurtulacaq. Sonra bu fikirlərlə dərin yuxuya getdi.

Nə qədər zaman keçdi, xırda parabüzən bilmirdi. Gözlərini açanda heyrət onu bürüdü. Balaca bir qızcığız Yulanı şəhadət barmağının üzərinə qoyub heyrət və sevincle ona tamaşa edirdi.

Bu qız Yulanın yaşadığı bağdan çox -çox uzaqda, böyük bir şəhərdə yaşayan Sara idi. Sara anasının bazardan alıb gətirdiyi tutun arasından çıxan parabüzəni görçək sevincle çığırmışdı:

- Uğur böcəyi! Mənim sevimli uğurböcəyim!

Sara Yulanı kəşf edən kimi tez barmağının üzərinə qoydu. Yula təəccüblə Saranın iri açılmış gözlərinə baxırdı. Anası Yulaya insanlardan bəhs eləmişdi. Yula Saranın kim olduğunu bilirdi. Onu da bilirdi ki, parabüzənlərin qeyri-adi istedadları var. Parabüzənlər anadan olandan, bütün insanların adlarını və yaşadığı ünvanları bilirlər. İnsanlar da onların bu bacarığından yaxşı xəbərdardılar. Parabüzənləri də elə buna görə sevirdi, onlara ziyan vermir, əzizləyir, qoruyur, uğur böcəyi adlandırırlar. Parabüzənlər ağacların dostu olduqları kimi, adamların da dostudurlar.

Sara Yulanın qırmızı kürəyindəki qara xalları saydı.

- Düz yeddi qara xalı var, ana! - qız sevincle anasına xəbər verdi. - Birinci sinfi təzə bitirən Sara saymaqda mahir idi.

Anası da ilk dəfə parabüzən görmüş kimi, diqqətlə Saranın barmağının ucundakı parabüzənə baxdı.

- Nə maraqlıdır! Heç vaxt ağılıma gəlməyib ki, parabüzənlərin xallarını sayım! Mən də öyrənmiş oldum sayəndə.

- Ana, mən bu parabüzənin heç yana getməyini istəmirəm. Qoy həmişə mənimlə qalsın.

- Sən onu nənənin dalınca göndərmək istəmirsən? - anası gülümsədi.

- Nənəmə hər gün vatsapdan mesaj yazıram da. İndi uşaqların nənələrini çağırmaq üçün parabüzənlərə ehtiyacı yoxdur ki!

- Doğrudan ha! Çoxbilmiş! - anası qızının başını sıgalladı, - ancaq vatsapla yazmaq deyil ki! Hani nənən gəlib çıxır? Elə inəkləri, qoyunları, toyuq-cüceləri bəhanə edir. Nə vaxt deyirsən gəl, deyir, həyəət-bacanı qoyub gələ bilmir. Mən də, atan da işdən imkan tapmırıq ki, kəndə gedək. Əlac uğur böcəyini nənənin dalınca göndərməyə qalır.

- Uğur böcəyi nənəmi şəhərə gəlməyə razı sala bilər?

- Sınamaqdan heç bir ziyan gəlməz! - anası Saraya göz vurdu.

Sara barmağının ucunda dayanıb nəfəs dərmədən onları dinləyən Yulaya baxdı.

- Yaxşı, ancaq qoy o, bir az mənimlə qalsın. Heç yana getməsin deyər, onu bax, bu balaca qutunun içinə qoyacam, - Sara bunu deyib, hesab çöplərini qutusundan boşaltdı. Sonra Yulanı boş qutunun içinə qoydu.

Yulanın qorxduğu bir daha başına gəldi. O, qaranlığı və təkliyi heç sevmirdi. Budur, yenə də dünyası qaranlığa qorq olurdu. Həm də bu dəfə yeri daha da daraldı. Yula balaca qutunun içində o yan-bu yana var-gəl edərək, çıxış yolu axtarmağa başladı. Neyləməli? Necə uçub getməli?

Yula onsuz da, hardan gəldiyini, doğma bağı, tut ağacını yaxşı xatırlayırdı. Axı bütün ünvanları əzbər bilir, öz ünvanını da. Həm də çox yaxşı uçur. Yorulmadan, bezmədən evinə qədər uçub gedə bilər. Ancaq birçə onu azad eləsinlər!

Bu, Sara adlı qız Yulanı sərbəst buraxsa, gedib onun nənəsini tapsa, nəvəsinin yanına, şəhərə getməyə razı salsın, azad olardı. Yula bilir ki, heç bir parabüzənin borcu geri qayıtmaq deyil. O, ancaq bir adamın ardınca uçmalı, sonra öz iş-gücünün dalınca getməlidir. Onu da bilirdi ki, bu vaxtdək çox parabüzənə poçtalyonluq işi tapşırılıb. Balaca uşaqların əlinə keçən, "uç get, nənəmi gətir,"- deyər, nənələrin dalınca göndirilən yeganə parabüzən deyil o. Nə də axırıncı parabüzən olmayacaq! Nə olsun ki, cürbəcür texnologiyalar çıxıb, yeni texniki uğurlar var, nənələri çağırmaq çox asandır. Nağıllardakı qədər asan.

Yula nə qədər zaman keçdiyini, nə qədər qaranlıq alemdə qaldığını ölçə bilmədi. Ancaq gözlənilən azadlıq dəmi gələndə, sevincle qanadlarını gərib uçmağa hazırlaşdı. Yulanın beyində bu fikirlər var idi: "Qanad çalan kimi qaçıb doğma tut ağacına gedəcəm! Qoy bu qız, bu erköyün Sara da öz nənəsini vatsapla çağırınsın".

Sara sevimli uğurböcəyini nənəsinin dalınca yola saldı. Yula qanadlarını açdı, göz qırpımında uçub uzlaşdı. Uçdu, uçdu, uçdu... ancaq birdən ürəyi dözmədi. Öz-özünü danlamağa başladı:

- Axı bu düzgün olmaz! Əgər o, Saranın nənəsinə baş çəkməsə, nənəni tezliklə şəhərə yola düşməyə razı salmasa, onda daha heç bir uşaq uğur böcəklərinə inanmaz. Onları yalançı hesab edirlər. Daha uşaqlar uğur böcəklərini sevməzlər. Onları harda görsələr, sevincle, sevgiyə barmaqlarının ucuna qoyub, öpməzlər.

Yula beyninə gələn qara fikirlərdən xəcalət çəkdi. Tez Saranın nənəsinin yaşadığı kəndə sarı üz tutdu və dayanmadan uçmağa başladı. Yula çox xoşbəxt və həyəcanlı idi. O, ilk dəfə bir uşağın nənəsinin dalınca gəldirdi.